

Lublin, dnia 15.08.2023

Recenzja

pracy doktorskiej lek. Karoliny Krajewskiej

pt. „Wskazania do poradnictwa genetycznego u dziecka z rozpoznaną chorobą nowotworową”
przygotowana na prośbę i zgodnie z uchwałą Rady Nauk Medycznych
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Nowotwory złośliwe w populacji pediatrycznej stanowią jedynie około 1-2% wszystkich rozpoznanych chorób nowotworowych. Jednak są drugą przyczyną zgonów dzieci powyżej 1 roku życia po wypadkach i urazach i w związku z tym stanowią istotny problem współczesnej pediatrii. W ciągu ostatnich dekad obserwujemy ogromny postęp zarówno w diagnostyce jak i leczeniu nowotworów wieku dziecięcego, ale przyczyna rozwoju nowotworów złośliwych u dzieci pozostaje nadal nieznana. W etiologii bierze się pod uwagę czynniki środowiskowe, infekcyjne, związane z zaburzeniami odporności oraz genetyczne. Obecnie główny nacisk naukowcy kładą na poszukiwanie predyspozycji genetycznych do rozwoju nowotworów dziecięcych, co być może doprowadzi w przyszłości do sytuacji, w której będziemy mogli zapobiegać powstawaniu tych chorób u dzieci.

W związku z powyższym, temat podjęty przez Doktorantkę dotyczący wskazań pacjentów pediatrycznych, których rozpoznano nowotwór złośliwy, do konsultacji genetycznej i w dalszej kolejności badań genetycznych jest aktualny i niezwykle istotny dla hematologów i onkologów dziecięcych.

Przedstawiona mi do oceny praca doktorska lek. Karoliny Krajewskiej pt. „Wskazania do poradnictwa genetycznego u dziecka z rozpoznaną chorobą nowotworową” jest starannie zredagowanym i oprawionym wydrukiem komputerowym.

Praca doktorska jest napisana w przystępny sposób, obejmuje 172 stron, a jej układ jest typowy i składa się z 11 rozdziałów. Poszczególne części pracy są przygotowane w sposób charakterystyczny dla rozpraw doktorskich, przy czym zwraca uwagę staranne jej opracowanie edytorskie. Tabele oraz ryciny są czytelne i przejrzyste. Napisana jest w zrozumiały i uporządkowany sposób, co umożliwia czytelnikowi prześledzenie stawianych w pracy celów oraz analizę uzyskanych wyników.

We „Wstępie” Doktorantka omawia dokładnie problematykę stanowiącą cele Jej badań, koncentrując uwagę na tematyce swojej pracy. Podsumowuje aktualne dane z piśmiennictwa dotyczące charakterystyki nowotworów w populacji pediatrycznej, w tym epidemiologii, aktualnej klasyfikacji, rokowania. W tym rozdziale porównuje także nowotwory dziecięce z nowotworami u dorosłych pacjentów. Bardzo szczegółowo omawia aktualny stan wiedzy dotyczący czynników predysponujących do nowotworzenia, stosowanych badań genetycznych w onkologii dziecięcej oraz poradnictwa genetycznego. Wskazuje to na dużą wiedzę Doktorantki dotyczącą przedstawianego tematu badawczego i uzasadnia jego wybór.

+48 81 448 6300

dziek.lek@umlub.pl

ul. Chodźki 19 (TBV), 20-093 Lublin

Doktorantka sformułowała 4 główne cele w sposób jasny i precyzyjny oraz interesujący z poznawczego punktu widzenia.

W rozdziale „Materiał i Metody” Doktorantka dokładnie opisuje kryteria doboru badanej grupy oraz kolejne etapy analizy. Bardzo pomocne są ryciny, które obrazują kwalifikację pacjentów do badania. Ostatecznie do analizy zakwalifikowano 505 pacjentów z rozpoznaniem nowotworem złośliwym leczonych w 6 polskich ośrodkach onkologii i hematologii dziecięcej, co jest dodatkową zaletą pracy, w latach 2014-2020. Metodyka badań oraz sposoby analizy danych zostały dobrane właściwie do realizacji zamierzonych celów badań. Do analizy uzyskanych wyników zastosowano adekwatne testy statystyczne. Całość badań uzyskała pozytywną opinię Komisji Bioetycznej przy Uniwersytecie Medycznym w Łodzi.

Rozdział „Wyniki” został przedstawiony bardzo obszernie na 68 stronach i podzielony na logiczne podrozdziały, z dokumentacją obejmującą 22 tabel oraz 11 rycin, które porządkują prezentowane dane i ułatwiają zrozumienie wyników. Dodatkowo zostały dołączone materiały fotograficzne, które podnoszą wartość pracy. Zaletami tego rozdziału są szczegółowość i precyzja uzyskanych wyników, które Doktorantka przedstawia w sposób uporządkowany i czytelny zarówno w formie opisowej i graficznej, wykazując tym samym umiejętność samodzielnego rozwiązania problemu naukowego. Dodatkową zaletą tego rozdziału jest opis i analiza wybranych przypadków klinicznych, które dodatkowo podkreślają wartość poradnictwa genetycznego u dzieci z chorobami nowotworowymi.

W rozdziale „Dyskusja”, która została zawarta na 16 stronach, Doktorantka niezwykle szczegółowo i wnikliwie omawia wyniki własnych badań w odniesieniu do raportów innych autorów. Rozdział ten stanowi wyraz dużej wiedzy teoretycznej i kompetencji Doktorantki, zrozumienia przeprowadzonych badań i ich krytycznej analizy w stosunku do prac innych grup badawczych. Autorka trafnie odnosi się do znaczenia otrzymanych wyników dla praktyki klinicznej. W ostatnim podrozdziale bardzo jasno przedstawia korzyści wynikające z poradnictwa genetycznego w onkologii dziecięcej, a co za tym idzie konieczność kontynuacji badań.

Doktorantka podsumowuje swoją rozprawę 6 wnioskami merytorycznie poprawnymi i wynikającymi z przeprowadzonych badań, które w pełni korelują z przedstawionymi na początku pracy celami.

Rozdział „Piśmiennictwo” obejmuje 176 pozycji w większości anglojęzycznych, które stanowią przegląd aktualnej literatury dotyczącej omawianej tematyki i zostały przez Doktorantkę dobrane zgodnie z poruszaną problematyką.

Rozprawę doktorską uzupełniają przejrzyste streszczenia w języku polskim oraz angielskim.

Praca napisana jest poprawną polszczyzną. Drobne błędy stylistyczne i edytorskie są nieliczne i dowodzą samodzielności wykonanej pracy. Doktorantka wykazała się dobrym przygotowaniem teoretycznym problematyki prowadzonych badań oraz umiejętnością krytycznej analizy uzyskanych

wyników. Doktorantka uzyskała interesujące i praktycznie ważne wyniki oraz osiągnęła zamierzone cele, dając dowód swojej dojrzałości badawczej i naukowej.

Przedstawiona mi do recenzji praca doktorska jest interesująca i wnosi istotne wartości poznawcze. Merytoryczna strona pracy również nie budzi istotnych zastrzeżeń.

Moje uwagi i sugestie dotyczące rozprawy doktorskiej:

1. w spisie treści brakuje pozycji 2.1.1. Międzynarodowa Klasyfikacja Nowotworów Dziecięcych,
2. wstęp obejmuje 40 stron i w mojej ocenie jest napisany zbyt obszernie,
3. w „Wstępie” omówione jest bardzo dokładnie badanie ankietowe i w mojej opinii nie ma potrzeby powtarzania kryteriów w kolejnych rozdziałach,
4. rozdział „Wyniki”: w każdym podrozdziale tabelka i rycina przedstawiają w zasadzie te same dane, przykładowo: strona 64, Tabela 14 i Rycina 6, ograniczyłabym się tylko do rycin, co będzie bardziej przejrzyste, a nie zmniejszy wartości pracy.

Podsumowując, rozprawa doktorska spełnia metodologiczne, strukturalne i merytoryczne wymogi stawiane pracom na stopień naukowy doktora zgodnie z art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dn. 3 lipca 2018. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U z 2018r. poz. 1669 z późn.zm). Przedstawioną rozprawę doktorską oceniam pozytywnie i ze względu na ambitny temat oraz ogromną wartość naukową i kliniczną z wielką satysfakcją wnioskuję o jej wyróżnienie.

Wnoszę do Rady Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi o dopuszczenie Pani Karoliny Krajewskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

dr hab. n. med. Joanna Zawitkowska

dr hab. n. med. Joanna Zawitkowska
specjalista chorób dzieci
hematologii i onkologii dziecięcej
595 6931

Klinika Onkologii, Hematologii i Transplantologii Dziecięcej

II Katedry Pediatrii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

